

ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ด้วยมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐนำหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายไปรับฟังความคิดเห็น โดยต้องประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟัง อาทิ สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาหรือทำภารกิจในเรื่องนั้น รวมทั้งความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ คำอธิบายหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมาย บุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ รวมทั้งแจ้งผู้เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควรรับทราบ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค จึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมาย พร้อมชี้แจงข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นร่างประกาศกรมควบคุมโรค เรื่อง แนวทางการกำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา พ.ศ. เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องมาพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๖ - ๓๐ มกราคม ๒๕๖๙ ผ่านระบบกลางทางกฎหมายและระบบสารสนเทศของกรมควบคุมโรค แล้วนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาพิจารณาประกอบการแก้ไขปรับปรุงร่างประกาศกรมควบคุมโรคดังกล่าว ซึ่งเป็นการแก้ไขปรับปรุงในสาระสำคัญ จึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมาย พร้อมชี้แจงข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็น และระยะเวลาการเริ่มต้นและสิ้นสุด

วิธีการรับฟังความคิดเห็น ใช้วิธีการส่งประเด็นไปถามหน่วยงานราชการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงผู้ประกอบการ โดยให้แสดงความคิดเห็นผ่านระบบสารสนเทศของกรมควบคุมโรค รวมถึงเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย ระหว่างวันที่ ๓ เมษายน - ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๙

๒. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมาย

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในระดับบุคคล สังคมโดยรวม และเศรษฐกิจของประเทศ รัฐจึงกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และลดขนาดของปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หนึ่งในมาตรการสำคัญ คือ มาตรการกำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา เนื่องจากร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษามีผลกระทบต่อสถานศึกษาในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมรอบสถานศึกษาให้ปลอดภัย มีผลต่อชุมชนใกล้เคียงในด้านความสงบสุขของที่พักอาศัย และมีผลต่อทัศนคติของนักเรียนนักศึกษาว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งปกติของสังคมไทย ทำให้เกิดการบริโภคมากยิ่งขึ้น

ผลจากการศึกษาวิจัยสถานการณ์และการติดตามการเปลี่ยนแปลงหลังการบังคับใช้กฎหมาย โดยการสำรวจพฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างระดับอุดมศึกษาและมัธยมศึกษา รวมถึงสำรวจพื้นที่สถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และภูมิภาค แสดงให้เห็นว่า การบังคับใช้กฎหมายในด้านการควบคุมแหล่งจำหน่ายได้ผลสำเร็จในด้านจำนวนร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง ร้อยละ ๒๐ - ๕๐ ในหลายพื้นที่ ร้านย้ายออกไปไกลสถานศึกษามากขึ้นในทุกพื้นที่เฉลี่ยย้ายออกไปไกล ๑ กิโลเมตรจากสถานศึกษา แต่ยังคงมี

ร้านในรัศมี ๓๐๐ เมตรอยู่ในบางพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑ นอกจากนี้ พบการกระทำความผิดฐานขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยวิธีการส่งเสริมการขาย การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในวันห้ามขาย ผลสำรวจด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับการบริโภคที่ร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รอบสถานศึกษาในกลุ่มเสี่ยงพบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับอุดมศึกษา ร้อยละ ๖๗ มีพฤติกรรมการดื่ม กลุ่มตัวอย่าง ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ ๓๗.๙ มีพฤติกรรมการดื่ม กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด ร้อยละ ๙๓ บอกว่าตนเองดื่ม กับเพื่อนตลอดเวลา เหตุผล คือ ชวนกันไป สถานที่ที่ดื่มบ่อยที่สุด คือ ร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใกล้ สถานศึกษา ผับบาร์ในเมือง (ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ ๑) และบ้านหรือหอเพื่อน โดยร้อยละ ๖๘ ไปร้านขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แถวสถานศึกษาครั้งแรกตอนปี ๑

จากสถานการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนต้องการ การเฝ้าระวังและป้องกันอย่างจริงจัง นานาประเทศรวมถึงประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาจากการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่นมากขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดมาตรการควบคุม สถานที่ยาเสพติด เครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา เพื่อเป็นการปกป้องกลุ่มเสี่ยงมิให้เข้าถึงเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้โดยง่าย รัฐจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมาตรา ๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ บัญญัติยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถาน ประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เฉพาะข้อ ๖ ประกอบกับมีการออกกฎหมายตามมาตรา ๒๗ (๘) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก่ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่เมื่อมีการยกเลิกข้อ ๖ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๕๘ ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจออกกฎหมาย จากนายกรัฐมนตรีในฐานะ รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ แก้ไขเป็นอำนาจของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขประกาศสำนัก นายกรัฐมนตรีดังกล่าว โดยร่างประกาศคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เรื่อง กำหนดสถานที่หรือ บริเวณห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา พ.ศ. ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ และมีการกำหนดให้ อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นผู้ประกาศกำหนดแนวทางดำเนินการตามร่างประกาศฉบับดังกล่าว

๓. หลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายที่มีการแก้ไขปรับปรุงในสาระสำคัญ

๓.๑ การกำหนดข้อยกเว้นให้ร้านค้าปลีกหรือซูเปอร์มาร์เก็ตที่เปิดให้บริการภายในอาคารสำหรับ ใช้เพื่อกิจการพาณิชย์กรรมที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันเพื่อประกอบกิจการในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลัง ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในสถานที่หรือบริเวณใกล้เคียง สถานศึกษาได้

๓.๒ การกำหนดให้สถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับใบอนุญาตขายสุราตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ให้ยังคงขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตขายสุราจะสิ้นอายุ หรือจนกว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

๔. ประเด็นคำถามที่รับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดข้อยกเว้นให้ร้านค้าปลีกหรือซูเปอร์มาร์เก็ตที่เปิดให้บริการ ภายในอาคารสำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชย์กรรมที่มีพื้นที่ใช้สอยรวมกันเพื่อประกอบกิจการในอาคารหลัง เดียวกันหรือหลายหลังตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ในสถานที่หรือ บริเวณใกล้เคียงสถานศึกษา

๔.๒ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้สถานที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับใบอนุญาตขาย สุราตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ให้ยังคงขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่อไปได้จนกว่า ใบอนุญาตขายสุราจะสิ้นอายุ หรือจนกว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

๔.๓ โดยภาพรวมทั้งหมดท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่

๕. ผู้ที่เกี่ยวข้อง

พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้บังคับใช้กฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ภาคประชา สังคม นักวิชาการ ผู้ประกอบการ ประชาชนทั่วไป